

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theophili Bernardini E Societate Iesv De Religiosæ Perseverantiae Præsidiis Libri XI. ...

Bernardin, Théophile

Antverpiae, 1622

Cap. I. Scribendi ratio & argumentum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47032)

LIBER PRIMVS,

Quædam complectens quæ ad Perseuerantiam
propius attinent.

CAPVT I.

Scribendi ratio & argumentum.

Hæc tandem, carissime frater, hora illa tot votis expetita, toties-
que nimis tarditatis incusata aduenit: opum comoda, gentis de-
cora, Religionis humilitate mutasti, & à perituris ad æterna, sa-
pienter amore conuerso, præterlabentis mundi despectam, non
minus verè quàm fortiter, toto ipso mundo maiorem credidisti.
Quin etiam, vt te ipse penitus vinceres, maturo consilio, id ætatis & nobilita-
tis vir, vitam quasi retexere, & ad spiritus incunabula redire cœpisti, tiro inter ti-
rones, Magistro ad nouam palæstram efformandus assides, dicentisque verba
rebus ipsis expleturus, memoriæ commendas. Sic leguntur olim Ihsidori, Arse-
nij, Damasceni, splendore munerum in rep. gestorum illustres, agrestibus
quidem illis, at seueris virtutum exactoribus Ægyptijs, tundendos se atque
retundendos, velut ferrum in incude præbuisse. Quorum exemplo si quæ hac
scriptiõne commendauero, præstiteris, erit quoddam aliquando epinicia victori
Iesu, non sine tua laude decantes.

Sed exemplo & verbis D. Hieron. malo utilis esse monitor quàm vanus videri
assentator. Hæc ergo scribo vt intelligas tibi exeunti de Sodomia, timendum esse: Lot vxoris
exemplum. nulla est enim in hoc libello adulatio. adulator quippe, blandus inimicus est. Nulla
erit rhetorici pompa sermonis, quæ te etiam inter angelos statuatur, & beatitudine Religio-
nis exposita, mundum subiciat pedibus tuis. Nolo tibi venire superbiã de proposito, sed ti-
morem. Onustus incedis auro: latro tibi vitandus est. Stadium est hæc vita mortalibus: hic
contendimus, vt alibi coronemur. Nemo inter serpentes & scorpiones securus ingreditur. Et
inebriatus est, inquit Dominus, gladius meus in celo: & tu pacem arbitraris in terra, qua
tribulos generat & spinas: quam serpens comedit: Non est nobis colluctatio aduersus carnem
& sanguinem, sed aduersus principatus & potestates huius mundi, & rectores harum tenebra-
rum, aduersus spiritualia nequitia in celestibus. Magnis inimicorum circumdamur agmi-
nibus, hostium plena sunt omnia. caro fragilis, & cinis futura post modicum, pugnat sola
cum pluribus: cum auce fuerit dissoluta, & venerit princeps mundi huius, & inuenit in ea
nihil,

Ex Hieron.
epist. 22. ad
Eustoch.

Pro Reli-
gionis,
virginita-
tis est apud
Hieron.

Isaia 34

Gen. 3.

Ephes. 6.

- Psal.* 90. nihil, tunc securus audies per Prophetam, Non timebis à timore nocturno: cadent à latera tuo mille, & decem millia à dextris tuis, ad te autem non appropinquabunt. Quod si eorum te multitudo turbauerit; & ad singula incitamenta vitiorum caperis astuare; & dirigerit tibi cogitatio tua, Quid faciemus? respondebit tibi Heliseus: Noli timere, quia plures nobiscum sunt, quam cum illis: & orabit, & dicet, Domine aperi oculos pueri tui, ut videat: & aperti oculi videbis igneam currum, qui te ad exemplum Elia in astra sustollat, & tunc letus cantabis; Anima nostra, sicut passer crepta est de laqueo venantium. laqueus contritus est, & nos liberati sumus. Quamdiu hoc fragili corpore detinemur; quamdiu habemus thesaurum istum in vasis fictilibus; & concupiscit spiritus aduersus carnem, & caro aduersus spiritum, nulla est certa victoria. Aduersarius noster diabolus, tamquam leo rugiens, aliquem deuorare quarens circumit. Posuisti, ait Dauid, tenebras, & facta est nox. in ipsa pertransibunt omnes bestia silua. catuli leonum, rugientes ut rapiant, & querant escam sibi. Non querit diabolus homines infideles; non eos qui foris sunt, & quorum carnes rex Assyrius in olla succendit: de Ecclesia Christi rapere festinat. Esca eius, secundum Habacuc, electa sunt. Iob subuertere cupit, & deuorato Iuda, ad cribrandos Apostolos expetit potestatem. Non venit Saluator pacem mittere super terram, sed gladium. Cecidit Lucifer qui manè oriebatur: & ille qui in paradiso deliciarum nutritus est, meruit audire: Si exaltatus fueris ut aquila, inde detraham te, dicit Dominus. Dixit enim in corde suo: Super sidera cali ponam sedem meam, & ero similis Altissimo. Misisti manum ad aratum, ineptus es regno Dei, si respicis retro: magna ergo persecuerandi necessitas: fac de necessitate virtutem. Non quaruntur in Christianis initia; (hæc penitentis consolatio;) sed finis: (hæc decertantis fortitudo.) Paulus male cepit, sed bene finiuit. Iude laudantur exordia; sed finis prodicione damnatur: lege Ezechielem; In iustitia iusti non liberabit eum in quacumque die peccauerit: & impietas impij non nocebit ei, in quacumque die conuersus fuerit ab impietate sua. Ista est scala Iacob, per quam angeli ascendunt, & descendunt: cui Dominus innititur, lapsis porrigens manum, & fessos ascendentium gradus sui contemplatione sustentans. Sed sicut non vult meritem peccatoris tantum, quantum ut conuertatur, & viuat: ita tepidos odit, & cito ei nauseam faciunt. Cui plus dimittitur, plus diligit: ab eoque plura reposcuntur, cui plura data sunt. Hortamur igitur per communem fidem, per pectoris nostri veram circa vos & simplicem caritatem, ut qui aduersarium prima hac congregatione vicistis, gloriam vestram forti & perseveranti virtute teneatis. Adhuc in saculo sumus, adhuc in acie constituti, de vita nostra quotidie dimicamus; danda opera est, ut post hæc initia, ad incrementa quoque veniatur, & consummetur in vobis, quod iam rudimentis felicibus esse capistis. Parum est adipisci aliquid potuisse; plus est, quod adeptus es, posse seruare: sicut & fides ipsa, & natiuitas salutaris, non accepta, sed custodita, viuificat. nec statim consecutio, sed consummatio, hominem Deo seruat. Dominus hoc magisterio suo docuit, dicens: Ecce sanus factus es, iam noli peccare, ne quid tibi deterius fiat. Puta hoc illum & Religioso suo dicere: Ecce Religiosus factus es, iam noli peccare, ne quid tibi deterius fiat. Salomon
- Abd.* 1.
- Idem ep.* 10.
- e. 2. ad Euarium.*
- Cap.* 18.
- Gen.* 28.
- Luc.* 7.
- Cyprian. epist.* 7.
- Ioan.* 5.
- * Pro Religioso Confessor habet Cyprianus,

Mon denique, & Saul, & ceteri multi, quamdiu in vijs Domini ambulauerunt, datam sibi gratiam tenere potuerunt: recedente ab ijs disciplina Dominica, recessit & gratia. Perseuerandum nobis est in arcto & angusto itinere laudis & glorie: & cum quies, & humilitas, bonorū morum tranquillitas, Christianis omnibus congruat secundum Domini vocem, qui neminem alium respicit, nisi humilem & quietū, & tremementem sermones suos; tum magis hoc obseruare & implere Religiosos oportet, qui exemplū facti estis ceteris fratribus, ad quorum mores, omnium vita & actus debeat prouocari. — & cari Deo sunt, per quorum disciplinam nomen Domini laudabili testimonio predicatur, sicut scriptum est, Domino praeuolente & dicente: *Lucet lumen vestrum coram hominibus, vt videant opera vestra bona, & clarificent patrem vestrum qui in caelis est.* Et Paulus Apostolus dicit, *Lucete sicut lumina-ria in mundo.*

Is. pl.

Matth. 5.
Philip. 2.

En quid tibi, quid ceteris tui similibus loquantur hi sancti Patres: quorum exemplū amularus, inferioribus licet, minimeq; æstimandis vicibus, iisdē institi vestigijs, deq; illius quam in semel arrepto vitæ instituto tenere debemus Perseuerantię subli dijs institui scribere. Et quoniā vrget oportunitas, meq; non pauca detinet, quæ non valeo excutere, genus erit descriptionis eiusmodi, quale præfens vtilitas, meusque tum in te, tum in ceteros commilitones tuos affectus esse patietur. Nec enim ita tibi scribo, vt soli scribam, solum spectem, communem, & ad plures ab vno manantem vtilitatem sectari præstat. Homines sumus, humanæq; naturæ conragione, iisdem næuis inspergimur; leniūs, acriūs, hic vel ille; at fermè omnes iisdem motibus perturbamur, stimulis incitamur, rationibus tranquillamur: vixq; reperies, imò veriūs non reperies, quod ita vni alicui proffit, nemini vt alteri prodesse possit. non semper, nō æquè omnibus, imò nec eadē iisdē semper adhibenda; at quod interdū nonnullis prodest, in commune dici potest, vt opportunè cum res, cum tempus, cum persona exiger, vel medicina malo fieri, vel bonum conseruari possit & augeri. Ad hæc etiam, præcauenda sunt multa ne accidant; præmunienda non pauca, ne impugnari, neue possint subitaria, furtiua, insana hostium aggressione conuelli. Quare hunc mihi ordinem in hoc libello præfixi, vt cum de Perseuerantia, paucis quæ maximè necessaria sunt dixerō, quædam quæ ad perseuerandum potissimè facere videntur addam: quibus cum nonnulla illi magis aduersantia subiunxero, tum verò argumento proposito factum à me satis credam. Vides quàm arduam, quàm expectendum sit de summa omnium virtute, imò de virtutum omnium corona consequenda disserere: ergo mei, tantum onus in tam debiles humeros tollentis, miseratio te capiat, nec voluntarium seligentis accusa propositum, sed tui caritate & amore, (cuius quanti sit vis quis ignorat?) vt supra vires auderem adactum puta, precibusque à bono Iesū impetra, vt qui linguas infantium facit disertas, is in mentem immittat meam, quæ ad huius argumenti dignitatem, suorum vtilitatem, hominisque sui gloriam conferant.

A 2

C A-